

PRAH ZÁVÄZNOSTI

Kresťanstvo ako manželstvo – porozumenie mníchov a rehoľníkov – fatálne tu zlyhávame – tadiaľ vedie cesta!

Predstavte si, že máte krásnu, fešnú dcéru, ktorá chodí so švárnym, fešným chlapcom. V nedeľu k vám prídu na obed, vy na nich s úľubou hľadíte a potom poviete: A kedy máte svadbu? A chlapec na to: Pani Mrkvičková, ja vašu dcéru skutočne a hlboko ľúbim a len na ňu myslím a je mi strašne drahá! A vy na to: To je krásne, mám z toho radosť. No a kedy máte tú svadbu? A on na to: Pani Mrkvičková, ja sa snažím pre vašu dcéru robiť, koľko sa len dá. Pomáham jej, keď niečo potrebuje, vysvetľujem jej učivo do školy, pomáham jej s upratovaním u nej na intráku, odprevádzam ju vždy domov a tak... A vy na to: Ó, to je od teba naozaj šľachetné a krásne. A kedy teda máte tú svadbu? A on na to: Pani Mrkvičková, pochybujete vari o mojej láske k Vašej Ivonke? Alebo sa vám máli, čo všetko pre ňu robím? A vy, že nie, nepochybujete, ani ho nekritizujete. Len sa pýtate, kedyže teda bude tá svadba. A on na to: Pani Mrkvičková, a načo svadba? Nestačí, že sa máme radi? Nestačí, že jej pomáham, kde sa dá a koľko kedy môžem? Načo k tomu treba nejaký papier?

Čo na to poviete? No, myslím, že sa postavíte a poviete: *Mladý muž, tak to teda nie je žiadne „len papier“! To je, prosím pekne, záväzok! Sľub, že odteraz pre Vás bude navždy jedinou ženou vo vašom živote a že ju nikdy a za žiadnych okolností neopustíte až do samej smrti, ani v šťastí, ani v nešťastí, ani v zdraví, ani v chorobe, ale budete ju milovať a ctíť bez ohľadu na to, či vás to baviť bude, alebo nie, či to pôjde ľahko, alebo nie. Budete už navždy jej a budete jej už navždy verný. Bude pre vás už navždy viac, než priatelia, než záľuby, než zamestnanie, než čokoľvek. Nebudete hovoriť jej: „Miláčik, je mi ľúto, ale dnes nemôžem...“, ale naopak, budú to tí všetci ostatní, ktorým poviete: „Je mi ľúto, ale dnes nie, dnes sme sa dohodli s manželkou...“. Kým toto neurobíte, nie je to ešte ani náhodou láska – len vaša nejaká „dobrovoľná nezáväzná záľuba“ v mojej dcére a tá veľa neznamená, aj keby ste si tu a teraz rovno ruky a nohy zodrali, aby ste jej dnes, či zajtra v niečom poslúžili... Takže, mladý muž: KEDY MÁTE SVADBU?!*

Biblia hovorí, že náš vzťah s Kristom je vzťahom Ženícha a nevesty. To by ešte vari mohlo zaváňať takým nejakým nezáväzným romantickým vzťahom, v ktorom cítime ku Kristovi hlbokú náklonnosť a aj sa Mu snažíme podľa svojho názoru, postoja a možností popri všetkom ostatnom viac, či menej slúžiť... Ale potom nás Písmo jasne vyvádza z omylu, keď hovorí, že **je to zmluva (Mk 14,24), záväzok medzi Kristom ako manželom a medzi nami ako manželkou Kristovou,** napríklad: „*muž je hlavou ženy, ako je aj Kristus hlavou Cirkvi, on, Spasiteľ tela. ... Muži, milujte manželky, ako aj Kristus miluje Cirkev a seba samého vydal za ňu*“ (Ef 5,23-25 SSV), či inde, keď hovorí o nás, o Cirkvi (aj tej nebeskej): „*Pod', ukážem ti nevestu, Baránkovu manželku!*“¹⁰ *A v duchu ma preniesol na veľký a vysoký vrch a ukázal mi sväté mesto Jeruzalem*“ (Zjv 21,9-10 SSV).

Preto sa Kristus zaväzuje ako Manžel voči svojej manželke-

Cirkvi, čiže voči nám. Čítali sme to dnes v evanjeliu, keď o tomto svojom záväzku hovorí: „*Ja som dobrý pastier. Dobrý pastier položí svoj život za ovce.*“¹² *Nájomník a ten, čo nie je pastierom a ovce nie sú jeho, opúšťa ovce a uteká, keď vidí prichádzať vlka, a vlk ich trhá a rozháňa.*“¹³ *Veď je nádenník a nezáleží mu na ovciach.*“¹⁴ *Ja som dobrý pastier. Poznám svoje a moje poznajú mňa,*“¹⁵ *ako mňa pozná Otec a ja poznám Otca. Aj svoj život položím za ovce*“ (Jn 10,11-15 SSV). **Je to záväzok vernosti až do krajnosti, až na smrť, ktorú za nás aj skutočne podstúpil.**

Aj v Jeho konaní tu, na zemi, vidíme oddanosť svojej Cirkvi, v tej chvíli tvorenej Dvanástimi a Sedemdesiatimi dvomi: kvôli nej, aby jej mohol slúžiť a byť s ňou, opustil svoju vlasť, živnosť, rodinu, majetok, pohodlie,... všetko. **Cirkev bola pre Neho absolútnou prioritou, pretože Ona je Jeho manželkou – a On jej Manželom.**

Mimochodom, to je dôvod, prečo môžeme veriť Bohu. Ak by Boh bol iba *nadšený dobrovoľník,* mohli by sme prinajlepšom *dúfať,* že ak sa Mu to bude páčiť a hodiť, tak pre nás možno niečo urobí. Alebo možno aj nie, veď nemá voči nám žiadnu povinnosť, žiaden záväzok. Ale práve fakt, že Boh voči nám *prijal záväzok* a vzal na seba povinnosť lásky, povinnosť vernosti a stojí si za ňou skutočne a úplne až do krajnosti, až na smrť, tak jedine vďaka tomu môžeme s absolútnou istotou veriť a dôverovať Bohu a úplne sa na Neho spoliehať. Presne v tom zmysle, v akom slovo veriť vníma SZ a hebrejčina, pre ktorú *viera* je najvyšší možný stupeň *istoty,* pretože je založený na nezvratnom a neodvolateľnom *manželskom sľube* Boha, sľube večnej lásky a večnej, nezrušiteľnej a bezhraničnej *vernosti* a *oddanosti* svojej manželke, Cirkvi.

Analogicky potom ale, ako v každom manželstve, rovnaká vernosť a záväznosť platí aj na nás, ako hovorí Písmo: „*Či žijeme, žijeme Pánovi, či umierame, umierame Pánovi. Či teda žijeme alebo umierame, patríme Pánovi*“ (Rim 14,8 SSV). A inde: „*A neviete, ... že nepatríte sebe?*“²⁰ *Draho ste boli kúpení*“ (1 Kor 6,19-20 SSV). A teda to znamená rovnako a **úplne a záväzne patriť Kristovi, ktorého Telom je Cirkev** (Kol 1,18). Oddanosť Kristovi sa tak uskutočňuje jediným možným spôsobom a to prijatím záväzku oddanosti v Tele Cirkvi a teda aj voči Cirkvi, ktorá je Kristovým dielom a Kristovým Telom, vteleným Kristom tu, na zemi. A táto záväzná oddanosť je možno ešte hlbšia, než záväznosť *ľudského manželstva,* pretože v sebe zahrňuje **nielen oddanosť života a konania, ale aj oddanosť mysle,** ktorá sa úplne zjednocuje s Bohom: „*Myslíte na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi!*“ (Kol 3,2 SSV), či inde: „*Pútame každú myseľ, aby bola poslušná Kristovi*“ (2 Kor 10,5 SSV).

Toto si veľmi dobre uvedomovali práve rehoľníci. Kresťanské kláštory sa v mnohom podobajú tým, ktoré nájdeme

napríklad aj v Tibete, či v Japonsku. Ale v mnohom sú jedinečné a jednu z týchto jedinečných vecí sú *večné sľuby*, ktorými sa rehoľníci raz a navždy zasvätili Kristovi v konkrétnej cirkevnej komunite a tou je daný kláštor. Templári prijímali tento záväzok hneď na dvakrát: Najprv ako rytieri, keď sa zaviazali, že budú žiť a konať podľa rytierskeho kódexu v službe kresťanského kráľa a Cirkvi a radšej zomrú, než by tento záväzok porušili; a potom vstupom do rehole, kde skladali rovnaké tri večné a definitívne *manželské sľuby* voči Kristovi v organizme Cirkvi, reprezentovanej rehoľou.

A je to práve **stará rehoľná zásada, siahajúca až do staroveku, ktorá nám ilustruje hĺbku a intenzitu tejto vernej oddanosti** v pravidle: *Denne osem hodín spánku, osem hodín práce pre Krista a na vlastné uživenie sa – a osem hodín modlitby ako úplná oddanosť aj mysle Bohu-Manželovi.*

Ale toto nie je, samozrejme, výsada rehoľníkov.

Záväzok je bránou do Cirkvi, bránou ku Kristovi a počiatkom reálnej lásky k Bohu. Nie nadarmo sa krstným *sľubom*, ktoré (žiaľ, zväčša len mechanicky) obnovujeme rok čo rok na Veľkú noc v deň výročia uzatvorenia tejto manželskej Novej Zmluvy medzi Bohom a nami, hovorí „*sľuby*“, čiže *záväzky!*

Ako na tom teda sme? Asi nie moc dobre.

My kňazi... to, čo robíme, je často len naplnenie nášho zamestnania. Tak, ako niekto v hore rúbe stromy, tak my spravujeme farnosť. Sme za to platení, tak to robíme. Ale sme naozaj *zaviazaní* voči farnosti? Nad rámec svojho zamestnania? Zdieľame s ňou svoj život? Alebo si ho žijeme sami a strážíme si svoje súkromie? Tvoríme s farnosťou opravdivé vzťahy – alebo v nej len žijeme, však isto, radi prideme na návštevu, pokecáme, pozdravíme,... ale tým len zvýrazníme fakt, že žiaden záväzok voči rodine farnosti a Kristovi v nej neprijímame, urobíme si proste svoj „džob“ a potom si už sami podľa seba žijeme svoj „voľný súkromný čas“, ako sa to nám pozdáva a nikoho do toho nijako nič?

V tomto sme asi rovnakí „dobrovoľníci“, ako väčšina bežných farníkov, ktorí tiež nijaký záväzok voči farnosti a Kristovi neprijímajú. Nechcú sa na nič viazať, nechcú byť obmedzovaní vo svojom živote... Iste, mnohí sú horliví, angažovaní, chodia na brigády, varia na rekolekcie, upratujú kostol, spievajú v spevokole, miništrujú pri oltári, angažujú sa v charite, chodia, keď sa im dá a hodí, na rôzne stretká a akcie... ale stále bez záväzku. Len tak, nezáväzne, dobrovoľne, isteže veľmi horlivo, dnes, zajtra,... a potom, ktovie, uvidíme, možno sa nám chcieť bude a možno nás to už prejde, možno sa nám bude „dať“ a možno už nie... možno budeme mať iné veci na práci, iné povinnosti,... a nič zlé v tom nevidíme.

Lenže kresťanstvo je manželstvo.

Ak by chlapec z úvodného príbehu povedal: *Pani Mrkvičková, viete, ja sa nechcem nijako viazať, ani zaväzovať voči vašej Ivonke, lebo viete, všeličo sa môže stať, jeden nikdy nevie, možno sa mi v budúcnosti s ňou už až tak žiť nebude dať, možno ma to časom i omrzí...a viete, ja mám svoj život, mám záľuby, priateľov a svoje súkromie a viete, nechcel by som sa v tomto nejako viazať, či obmedzovať... ale stále mám samozrejme vašu Ivonku veľmi rád a záleží mi na nej, to určite, a koľko sa mi dá, tak toľko pre ňu, iste, aj rád urobím...* – čo by ste mu na to povedali? Jasali by ste? Plesali nad tým, akého skvelého chlapca si vaša Ivonka našla, aký je úžasný, úchvatný, zrelý a *praktizujúci* chlapec vášho dieťaťa? Stavím sa, že nie, určite nie!

Ale vo vzťahu ku Kristovi a Cirkvi presne toto robíme a, čo je najhoršie, ani na tom nič zlé nevidíme.

Je to preto, že väčšina z nás chápeme kresťanstvo cukríkovo

(porov. úvaha 339): splním nejaké základné podmienky, ako je Desatoro a chodenie do kostola – no a potom ma Pán Boh za odmenu(!) pustí na nejaké miesto, ktorému sa hovorí „Nebo“ a „Raj“ a tam potom nejako budeme žiť naveky... Iste, v tomto chápaní sú nejaká vydanosť, oddanosť, záväzok *vernosti* voči Bohu zbytočné. Niečo navyše, čo si môžu z kratochvíle robiť rehoľníci a takí tí nejakí moc nažhavení (alebo počahaní, závisí ako na to pozeráme ☺) kresťania, ale inak to nijako potrebné nie je, spása i kresťanstvo v pohode fungujú aj bez toho, nemusí sa to...

Ale Písmo učí, že Nebo – to je vzťah Manžela Boha a manželky – mňa, vo vzťahu krajnej lásky, ktorá sa prejavuje krajinou formou vernosti, kde Kristus je pre mňa viac, než všetko ostatné na svete¹ a ja som ochotný pre Neho obetovať všetko, aj vlastný život. Toto je Nebo.

A ja alebo som manželkou – aj so záväzkom vernosti až do krajnosti a vo všetkom – a potom som v Nebi, som spasený a platí o mne: „*Ukážem ti nevestu, Baránkovu manželku!*“¹⁰ *A v duchu ma preniesol na veľký a vysoký vrch a ukázal mi sväté mesto Jeruzalem, ako zostupuje z neba od Boha*¹¹ *ožiarené Božou slávou. ... Ale chrám som v ňom nevidel, lebo jeho chrámom je Pán, všemohúci Boh, a Baránok.*²³ *A mesto nepotrebuje ani slnko, ani mesiac, aby mu svietili, lebo ho ožiaruje Božia sláva a jeho lampou je Baránok.*²⁴ *V jeho svetle budú kráčať národy a králi zeme doň prinesú svoju slávu.*²⁵ *Jeho brány sa cez deň nezavrú a noci tam nebude.*²⁶ *A budú doň prinášať slávu a bohatstvo národov.*²⁷ *Ale nič poškvrnené, nik, kto sa dopúšťa ohavnosti a ľži, doň nevojde, iba tí, čo sú zapísaní v Baránkovej knihe života“* (Zjv 21,9-27 SSV)

... alebo ňou nie som a potom nie som v Nebi, som a ostávam v Pekle, lebo som sa neodhodlal k láske, ktorá je práve a podstatne takýmto *záväzkom*. A ak nemilujem, potom platia o mne iné slová Písma: „*Kto nemiluje, ostáva v smrti*“ (1 Jn 3,14 SSV); „*Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska*“ (1 Jn 4,8 SSV).

Váš Inky

¹ „*Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom*“ (Lk 14,33 SSV); „*37 Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa, nie je ma hoden. A kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden.*“³⁸ *Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden.*³⁹ *Kto nájde svoj život, stratí ho, a kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho.*“ (Mt 10,37-39 SSV).